

48008
SK-3

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 654
Konu :Hatay Milletvekili
Şefik ÇİRKİN'in
Yazılı Soru Önergesi

.../.../2014
22 Aralık 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 22.07.2014 tarihli ve 43452547-120.00-188824 sayılı yazınız.

Hatay Milletvekili Şefik ÇİRKİN'in, Bakanlığımıza yönelttiği, TBMM 7/48008 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

İdris GÜLLÜCE
Bakan

EK:
Cevap Yazısı (3 sayfa)

HATAY MİLLETVEKİLİ
SAYIN ŞEFİK ÇİRKİN'İN
TBMM 7/48008 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

Çevre ve Şehircilik Hatay İl Müdürlüğü tarafından 28.03.2012 tarihinde gerçekleştirilen, İskenderun Körfezi'nde bulunan taşocaklarının meydana getirdiği çevre sorunlarının görüşüldüğü toplantıda aşağıdaki tespitlerde bulunulmuştur:

- Ormanlık alanlar içerisinde II. Gurup maden ocağı açmak için çok sayıda ağacın kesildiği ve biyolojik zenginliğine sahip olan Amanos dağlarının flora ve fauna açısından zarar gördüğü, ekosistemin tahrip edildiği,
- Gelişi güzel açılan ocak aynalarının İskenderun-Adana karayolundan görünmesinden dolayı görüntü kirliliği oluşturduğu,
- Taş ocaklarında bulunan kırma eleme tesislerinde toz bastırma sistemlerinin yeterince çalıştırılmadığı, bu yüzden taş ocağı çevresindeki yerleşim yerleri ile dikili ve ekili arazilerde toz emisyonundan kaynaklı zararların oluştuğu,
- Taş ocağı ile karayoluna ulaşımın sağlandığı yolların stabilize olmasında dolayı toz oluşumunun meydana geldiği ve yol kenarındaki ağaçların yapraklarının toz tabakasıyla kaplı olduğu, Nakliye araçlarının üzerlerinin kapatılmadığı,
- Stok sahalarından kaynaklanan toz emisyonları için gerekli önlemlerin alınmadığı, Bazı ocakların karayollarına çok yakınlığı sebebiyle yapılan patlatma sonucu ceviz ve portakal büyüklüğünde taş parçacıklarının karayoluna sıçradığı ve ulaşımı tehlikeye soktuğu,
- Bazı ocakların yerleşim yerlerine çok yakın ve yol güzergâhının bu yerleşim yerleri içerisinde geçmesi ve yapılan patlatmalardan dolayı evlerde yapısal hasar oluşması ve buralarda yaşayan insanlarda korku ve paniğe neden olmasından dolayı sosyal problemlerin meydana geldiği,
- Gelişi güzel ocak aynasının oluşturulması ve uygunsuz çalışmalardan dolayı, doğaya yeniden kazandırma çalışmalarının yapılamayacak şekle getirildiği, Bazı ocakların birbirlerine çok yakın oldukları,
- Dolayısıyla II.Gurup maden ocaklarının çevre kirliliğine neden olduğu, sosyal boyutta sıkıntıların yaşandığı, ayrıca biyolojik zenginliği ile uluslararası üne sahip olan Amanos dağlarında geri dönüşümü mümkün olmayan bölge ekosistemin bozularak Bern sözleşmesinde belirtilen nesli tehlikede ve bölgeye has nadir olan flora ve faunanın yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kaldığı tespit edilmiştir.

Sorular:

1-Çevre ve Şehircilik Hatay İl Müdürlüğü tarafından 28.03.2012 tarihinde yapılan toplantıda tespit edilen sorunlar ve alınması gereken tedbirler dikkate alınarak İskenderun bölgesindeki taş ocaklarında düzenleme yapılmış mıdır?

2-2012 yılında yapılan toplantının ardından, tespit edilen sorunlar doğrultusunda alınan tedbirler nelerdir?

3-Yönetmeliklerde belirtilen tüm tedbirlerin alınarak ve kırma eleme tesislerinde ÇED ve Planlama Genel Müdürlüğünün 08.07.2009 tarih ve B.18.0.ÇED.0.02.02.238-02- 04/5102-40174 sayılı genelgesinde belirtildiği önlemlere ek olarak kırma eleme tesislerinin tamamıyla kapalı bir mekan içerisine alınması ve buradan çıkabilecek tozlar için 2012 tarihine kadar filtre sistemini kurmayanların derhal kurmaları sağlanmış mıdır?

4-Ocaklarda kademeli üretim yönteminin kullanılması, galeri tip patlatma ve blok indirme yönteminin kesinlikle kullanılmamasının kontrolü sağlanmış mıdır?

5-Patlatmada gecikmeli kapsül kullanılması, bir seferde patlatılan maden miktarının proje tanıtım dosyalarında vermiş oldukları taahhütlere göre olması, patlatma yapılmadan önce patlatma yapılacağı hakkında yerleşim yerlerinde yaşayan halkın anons yapılarak haberdar edilmesi ve patlatmanın ocağın fenni nezaretçisi olan Maden Mühendisi ve Jandarma gözetiminde yapılması, patlatma ile ilgili bilgi ve belgelerin her patlatmadan sonra Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne gönderilmesi hususları dikkate alınmakta mıdır?

6-Çalışma alanı etrafı ile terk edilen alanların hızlı yetişen türlerle ağaçlandırılması sağlanmış mıdır?

7-Özellikle yaz aylarında, Kırma-Eleme tesislerinde ve agreg a yığınlarında toz emisyonunun oluşumunu engelleyen sulama fiskiyelerinin sürekli çalışmasının sağlanması, elektrik kesintisi ve arızalara mahal bırakılmaması, Ocak yollarındaki ince tozların bertaraf edilmesi ve sürekli sulanması hususları tesislerce dikkate alınmakta mıdır?

8-Ocakta üretilen malzemelerin sevkiyatının kesinlikle yerleşim alanları içerisinden geçmemesi, yol için ilgili işletme tarafından alternatif yol güzergâhlarının geliştirmesi ve yetkililer tarafından uygun görülen yolların kullanılması, alternatif yol olmaması durumunda ulaşım güzergâhı içerisinde kalan yolların yerleşim alanlarının içerisindeki ve yerleşim yerlerine en az 1 km mesafedeki kısmının asfaltlanması, güvenliği sağlamak kaydıyla karayolu bağlantılarına izin alınması hususlarını yerine getirecek düzenlemeler yapılmış mıdır?

9-Yukarıdaki sorularda yer alan düzenlemeler yapılmadıysa, bölge halkının ve çevrenin korunması ne şekilde sağlanmaktadır?

CEVAPLAR:

1-29.12.2009 tarih ve 155 sayılı Mahalli Çevre Kurulu Kararlarınca bahse konu bölgede geniş bir alan II grup maden faaliyetine kapatılmış olup, mevcut faaliyetlerin ruhsat bitimine kadar yönetmeliklere uygun çalışmasına müsaade edilmiş, yeni bir ocağın açılmasına izin verilmemiştir. Bu bağlamda yapılan müracaatlar reddedilmiş mevcut ocakların çalışmaları gelen şikayetler üzerine ve ani denetimlerle denetlenerek, yönetmeliklere uygun çalışmaları konusunda gerekli düzenlemelerin yapılması konusunda uyarılmışlardır. Aykırı davranan ve istenenleri yapmayanlar hakkında 2872 sayılı Çevre Kanununa istinaden yasal işlem yapılarak idari para cezası kesilmiştir.

2-Bölgedeki tüm II Grup Maden (Taş) ocakları Bakanlığımız onaylı Birleşik Çevre Denetimi kapsamına alınarak 2872 sayılı Çevre Kanunu'na istinaden yayımlanan tüm yönetmelikler bazında denetlenmesi sağlanmış olup, Hatay Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne şikâyetler üzerine hızlı denetimler yapılarak, olumsuzluklar ortadan kaldırılmaya çalışılmıştır.

3,6-12 Şubat 2013 tarih ve 1515 sayılı Hatay Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü oluru ile Hatay ilindeki 44 adet II Grup Maden İşletmelerindeki Kırma Eleme Tesislerinin kapalı mekan

içerisine alınıp alınmadığı ile zaman zaman iletilen patlatma sırasındaki gürültü ve sarsıntıların oluşturduğu rahatsızlıkların incelenmesi yapılmıştır. Yapılan incelemede genelgeye uygun olarak kapatıldığı tespit edilmiştir.

Kırma-Elme Tesislerine ilişkin Bakanlığımızca yayınlanan en son genelge Tesislerde toz oluşumunu engellemek amacıyla pulvarize sistem veya filtre sistemi kurulmasını zorunlu tutmaktadır. Bununla ilgili denetimler Bakanlığımızca ve Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerince yapılmaktadır. Kırma-Elme Tesislerinin tamamen kapalı ortama alınması; hem işçi sağlığı ve güvenliği açısından problemler doğurmakta hem de çok geniş alanlara kurulu olan böylesine büyük tesislerin tamamen kapalı ortama alınması pratikte mümkün olmamaktadır.

4-Hatay İlinde galeri tip patlatma ve blok indirme yönteminin kullanıldığı tespit edilmemiştir. Tüm ocaklarda kademeler oluşturulmuş ya da oluşturulmaya devam etmektedir.

5- Bahse konu bölgedeki tüm taşocaklarındaki patlatma işleminin ÇED taahhüdüne uygun olup olmadığı denetlenmiş olup, taahhüde uymayan toplam 3 (üç) işletmeye idari işlem yapılarak para cezası verilmiştir.

7-Yapılan birleşik çevre denetimi ve diğer denetimlerde stok malzemelerin toz oluşturmaması için SKHKKY Ek 1- c de belirtilen tüm tedbirlerin alınması işletmelerden istenmiştir. Bahse konu yolların kürenerek pudra oluşumuna izin verilmemesi ve arozöz ile sulanarak toz oluşumunun engellenmesi ve toz bastırma sistemlerinin sürekli çalıştırılması tüm faaliyet sahiplerinden istemiş ve yapılan denetimlerde aykırı davranan ve istenenleri yapmayanlar hakkında 2872 sayılı Çevre Kanununa istinaden yasal işlem yapılarak idari para cezası kesilmiştir.

8-Nakliye yolu ile ilgili konular ÇED süreci içerisinde değerlendirilmekte olup, yerleşim yerlerinden geçmemesi için alternatif nakliye yolu ile ilgili çalışma proje sahibinden istenmekte, alternatif olmadığı durumlarda nakliye yolunun asfaltlanması ve bakımının sağlanması ile ilgili proje sahibinden taahhüt alınmaktadır.

Yarıkkaya Mevkiindeki taş ocakları için alternatif yol geliştirilmiş ve kamyonların yerleşim yerlerinden geçişine son verilmiştir. Nakliye araçlarının üzerlerinin tesis dışına çıkılması durumunda kapatılması istenmiş. Yapılan denetimlerde aykırı bir durum görülmemiştir.

9-Konuyla ilgili gerekli düzenlemeler oluşturulmuş olup, aykırı faaliyetlere gerekli idari işlem yapılmıştır. Bahse konu bölgedeki II grup Madencilik faaliyeti ruhsat bitimine müteakip son bulacak ve bu tür sorunlar kalmayacaktır.